

PŘEDMĚT: Pozemkové úpravy

PROJEKT: **Analýza území pro potřeby návrhu komplexní pozemkové úpravy**

ZÁJMOVÉ ÚZEMÍ: Jarpice (okres Kladno)

➔ ukázka části projektu

5D Příroda a krajina

(výkres: 6 Inventarizace zeleně)

Pravděpodobně nejvýznamnějším prvkem z hlediska zeleně je historická kaštanová alej vedoucí z Jarpic okolo kostela sv. Isidora do Zlonic a to především z krajinoformního hlediska. Dále můžeme v katastru najít pět remízů. Remíz R3 se nachází uprostřed obrovského půdního bloku téměř jako jediné narušení této monolitické měsíční krajiny. Zdravotní stav dřevin rostoucích v něm je však velmi dobrý. Stromy v tomto remízu jsou listnaté a jeho celková rozloha je 0,85 hektaru.

Historická alej vedoucí od kostela sv. Isidora Madridského; zdroj: vlastní

Remíz R4 se nachází na svažitém pozemku v západní části katastru nad jedním z rybníků. Zdravotní stav dřevin v něm je velmi dobrý, má smíšenou skladbu a jeho rozloha je 2,2 hektaru. Je zde velký potenciál zapojit tento remíz do soustavy ÚSES. Zároveň má tento remíz funkci krajinoformní a má výraznou vizuální funkci například při rámování výhledů z hřebene přilehlých polí.

Horní rybník; zdroj: vlastní

Další remíz jsme označili písmenem R5. Jeho zdravotní stav, skladba a funkce je identická s předešlým remízem. Jediným rozdílem je rozloha, která čítá 0,7 hektaru. Další analogií k plochám R4 a R5 jsou remízy R1 a R2, které se liší také jen v rozloze. Větší z nich s názvem R1 má rozlohu půl hektaru, menší R2 má rozlohu 0,28 hektaru. Zdravotní stav je dobrý, skladba jehličnatá a z naprosté většiny

6 PLÁN SPOLEČNÝCH ZAŘÍZENÍ

(výkresy: 7 Navrhované prvky plánu společných zařízení, 8 Promítnutí PSZ do současné situace)

Tato kapitola se bude zabývat návrhem společných zařízení. Vycházet se při tom bude z poznatků z celé kapitoly 5. Struktura je převzata s vyhláškou.

6A Technická zpráva

a) Výchozími podklady pro tvorbu plánu společných zařízení byl terénní průzkum a dále provedené analýzy na téma:

- I. dopravních sítí a přístupnosti pozemků;
- II. protierozní ochrany půd především se zaměřením na vodní erozi;
- III. hydrologických poměrů;
- IV. přírody a krajiny především se zaměřením na ÚSES a prostupnost krajiny.

Účelem navrhovaných opatření má být především zpřístupnění pozemků a zlepšení prostupnosti krajiny jak pro živočichy, tak pro člověka. Celkově se jedná o tato opatření:

I. CESTA – SEVER

Momentálně se jedná o vyježděný pás uprostřed velkého bloku orné půdy bez jakéhokoliv zohlednění vlastnických vztahů. V době našeho průzkumu byla cesta intenzivně používána při sklizni řepy.

II. CESTA – JIHOZÁPAD

V současné podobě opět vyježděný pás uprostřed velkého bloku orné půdy bez jakéhokoliv zohlednění vlastnických vztahů. Dalším benefitem této cesty by měla být možnost dostat se ze severní nebo centrální části katastru do jižní, aniž by bylo nutno projet zastavěnou částí obce. Jedná se částečně o obnovu historické cesty dle stabilního katastru.

III. CESTA – JIHOVÝCHOD

(podrobnější výkresy: 10 Půdorys a parametry polní cesty, 11 Řez polní cestou)

Nynější podoba cesty je zhruba v 1/4 délky vyježděný pás, 1/4 úzká pěšina (končící u křížku) a 1/2 náletovými dřevinami zarostlý pruh nahrnutého kameniva. Jedná se o obnovu staré historické cesty. Hlavním benefitem této cesty by mělo být kromě zpřístupnění přilehlých pozemků možnost lepšího přístupu na pozemky ležící za kostelem sv. Isidora. Odpadne tak nutnost přejezdu přes dvě komunikace druhé třídy a historickou kaštanovou alej, ve které jsou dřeviny vysázeny po obou stranách cesty poměrně blízko tělesa a jsou tak pravidelně ničeny projíždějící zemědělskou technikou.

IV. BIOKORIDOR A TŮŇ

Navržený biokoridor s tůň se nachází v ploše nadregionálního biokoridoru a je jeho zpřesněním. Dle ÚP je lokální biokoridor veden severněji okolo cesty propojující Jarpice a Lukov, toto vymezení jsme se však rozhodli částečně nerespektovat, vzhledem k možnosti situovat biokoridor do strouhy revitalizované v rámci návrhu plánu společných zařízení. Část, kde je situována tůň, leží v ploše vymezeného lokálního biocentra. Výhodu spatřujeme především v polyfunkčnosti tohoto opatření a širším spektru

živočichů, pro které bude biokoridor využitelný. Prvky ÚSES spojené s vodním prvkem jsou z ekologického hlediska hodnoceny jako nejstabilnější.

V. MEZ

Tato mez navázaná na vyježděný pás ležící na hraně půdních bloků by měla působit především protierozně a zpřístupnit křížek ležící vprostřed velkého bloku orné půdy.

Hlavní zásadou, které jsme se při zpracování drželi, bylo navrhnout plán společných zařízení tak, aby nebylo nutno krátit výměru vlastníkům v katastru. Výsledné prvky plánu jsou tedy pokryty výměrou státních a obecních pozemků, které se v katastru nacházejí.

- b) V plánu společných zařízení jsou nově navrhovány tři cesty. Všechny 3 spadají do kategorie P 4,0/20, mají vozovku z asfaltobetonu a krajnice z drčeného kameniva. Pozemky pro cesty jsou navrhovány v šíři 10 metrů a to především kvůli zajištění polyfunkčnosti. U všech cest budou situovány výhybny, které budou dodržovat doporučené rozestupy, ale zpravidla jsou navrhovány v menším rozestupu s ohledem na dohledové vzdálenosti. Konkrétní řešení jednotlivých cest je takovéto:

I. CESTA – SEVER

Cesta bude doplněna jednostrannou alejí ze severní strany. Druhové složení vysokokmenných dřevin bude tvořit *Pyrus calleryana* (Hrušen Calleryova) kultivar „Bradford“. Hrušeň jsme zvolili z toho důvodu, že při našem průzkumu jsme objevili několik fragmentů hrušňových alejí, které jsou v území jako doprovod komunikací tradiční. Keřové patro bude tvořit především *Crataegus oxyacantha* (Hloh obecný). U komunikace bude situován také vegetačně opevněný příkop, který bude zaústěn do nově revitalizované strouhy. Návrh se dotkne stávající komunikace Jarpice – Lukov a Horní Kamenice – Lukov, na které bude ústít.

Příklad provedení cesty s vegetačně opevněným příkopem a pásovou výsadbou; zdroj: soutezsyr.spucr.cz

II. CESTA – JIHOZÁPAD

Tato cesta bude rovněž doplněna vegetačně opevněným příkopem a jednostrannou alejí. Zastoupení vysokokmenných dřevin bude tvořit především *Prunus avium* (Třešeň ptačí) kultivar „Plena“. Keřové patro bude tvořit *Cornus sanguinea* (Svída krvavá). Efektem cesty bude také, že vizuálně rozdělí obrovskou plochu orné půdy, zároveň však nezasáhne ani do současných uživatelských poměrů, protože povede po hranici stávajících půdních bloků zjištěných z LPIS a terénního průzkumu. Návrh se dotkne stávající místní komunikace Jarpice – Vyšíněk a polní cesty vedoucí mezi horním a dolním rybníkem do Úděšic.

*Příklad provedení cesty s mělkým příkopem a dřevinami ve finálním vzrostlém stavu;
zdroj: soutezsyr.spucr.cz*

III. CESTA – JIHOVÝCHOD

Toto zpřístupnění je obnovou historické cesty směřující přes malý háj s křížkem vprostřed polí přímo před hlavní bránu kostela Sv. Isidora. Zásadní je tedy nejen z hlediska zpřístupnění pozemků, ale i prostupnosti krajiny pro obyvatele či živočichy a také protierozní ochrany. Z hlediska protierozní ochrany budou použity pozůstatky stávající meze, které můžeme najít ve spodní polovině cesty směrem ke kostelu Sv. Isidora a nově navržený vegetačně opevněný příkop. Ve složení dřevin bude u vysokokmenných dominovat *Tilia cordata* (Lípa srdčitá) kultivar „Pyramidalis“. Lípu jsme zvolili vzhledem k tomu, že se nachází v malém háji s křížkem, který bude cesta zpřístupňovat. Keřové patro bude tvořit především *Crataegus oxyacantha* (Hloh obecný).

Příklad provedení cesty s vegetačně opevněným příkopem a mostkem pro vjezd na pole; zdroj: soutezsyr.spucr.cz

- c) Tento plán společných zařízení navrhuje samostatně jedno protierozní opatření a to mez na severovýchodě katastru, která bude přerušovat linii povrchového odtoku, která má v těchto místech sklon mezi 6 a 7 procenty. Mez je navrhována v šířce 18 metrů, aby byla zajištěna její funkčnost. Mez bude doplněna pěšinou, aby byla zajištěna přístupnost křížku nacházejícího se vprostřed velkého bloku orné půdy.

Při provádění terénního průzkumu jsme v území identifikovali několik agrotechnických protierozních opatření. Jednalo se o zatravnění (pravděpodobně součást osevního postupu), mulčování slámou nebo ponechání stniště (viz výkres 4 Projevy eroze a stávající protierozní opatření). V těchto opatřeních doporučujeme v maximální možné míře pokračovat a rozšiřovat jejich plochu.

Příklad protierozní meze; zdroj: zpravy.aktualne.cz

- d) Součástí vodohospodářských opatření je tůň navržená v rámci biokoridoru na severu území. Tůň bude napájena strouhou vedoucí z Lukova a ústící do Vranského potoka. Plocha tůně je 3570m². V územním plánu se tato plocha nachází na hraně vymezení lokálního biokoridoru a lokálního biocentra, které by vznikem této plochy mohlo v propojení se stávajícími dvěma remízky nabýt funkčnosti. Tento vodní prvek je zde navrhován především pro to, že nespojitá biocentra s vodním prvkem jsou hodnocena jako nejvíce funkční a nejstabilnější. Přítomnost tůně by také měla vylepšit vláhové poměry v severozápadní části katastru, obzvláště na plochách ležících mezi navrhovaným biokoridorem a cestou. V těchto plochách jsme při našem terénním průzkumu identifikovaly významné projevy sucha.

Příklad tůňek navržených na zemědělské půdě v rámci plánu společného zařízení; zdroj: soutezsyr.spucr.cz

- e) Návrhové parametry biokoridoru jsou 30 metrů na šířku a 914 metrů na délku v hranicích katastru Jarpic. Do budoucna se počítá s pokračováním v katastru Horní Kamenice u Lukova (zhruba 245 metrů délky) a v Lukově (cca 768m). V těchto katastrech se počítá v návaznosti na prováděnou pozemkovou úpravu v Jarpicích s vypsáním veřejné zakázky na realizaci prvků ÚSES. V rámci tvorby tohoto biokoridoru se počítá s revitalizací strouhy, kolem které by měl být koridor situován. Skladba dřevin v biokoridoru bude složena z následujících druhů: *Acer campestre* (Javor babyka), *Sorbus torminalis* (Jeřáb břek), *Tilia cordata* (Lípa srdčitá) a *Salix triandra* (Vrba trojmužná). Keřové patro bude tvořit *Salix cinerea* (Vrba popelavá), *Cornus sanguinea* (Svída obecná), *Ligustrum vulgare* (Ptačí zob) a *Viburnum lantana* (Kalina tušalaj).

Příklad návrhu biokoridoru; zdroj: soutezsztzr.spucr.cz

6B Přehled o výměře pozemků potřebné pro společná zařízení

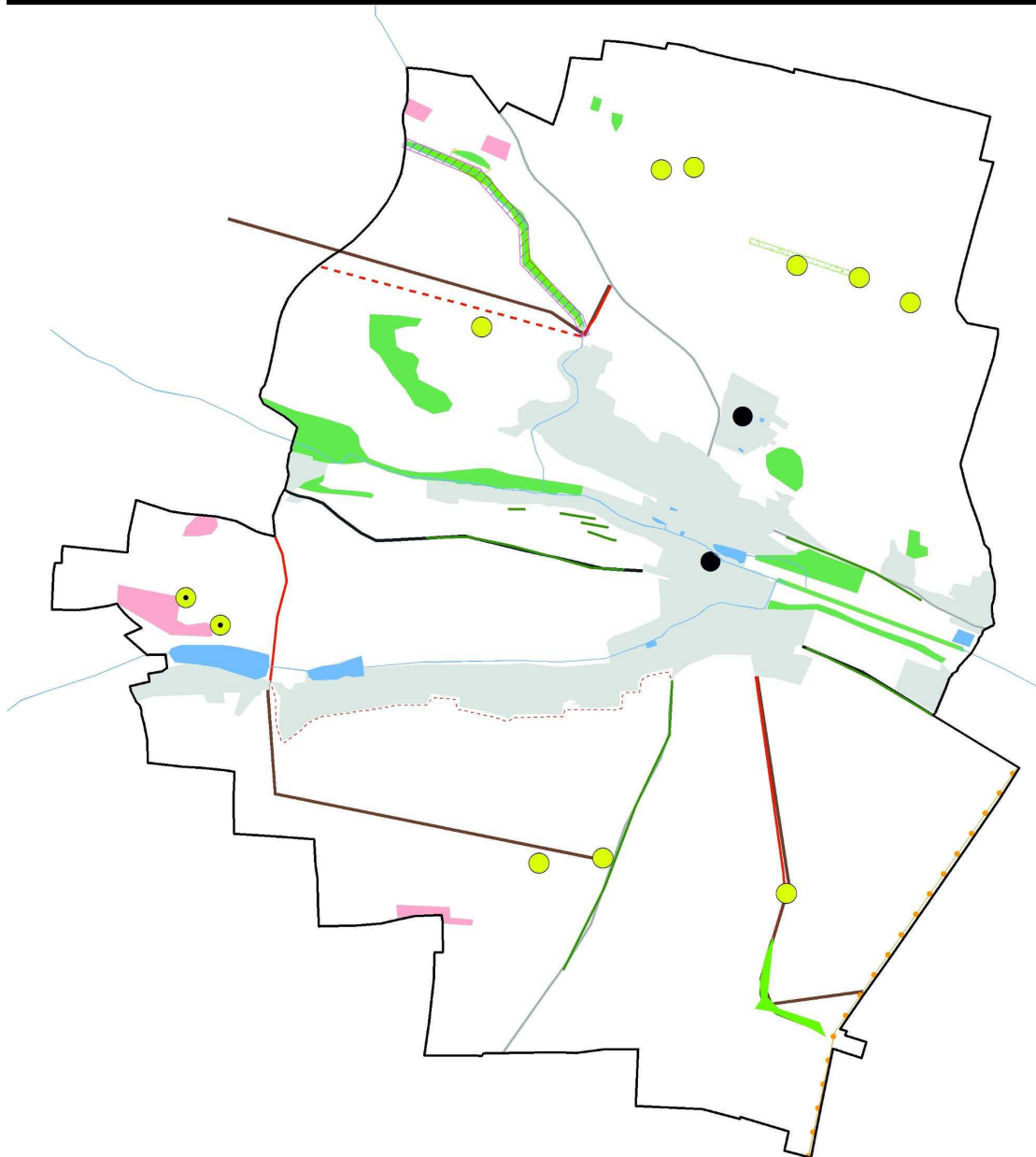
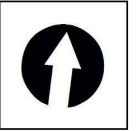
- a) Výměra pozemků potřebná pro společné zařízení a výměra, kterou je možno vzít z obecního a státního vlastnictví je uvedena v následující tabulce:

Výměra státních a obecních pozemků k dispozici	7,8940	ha
Cesta jihovýchod	1,4239	ha
Cesta jihozápad	1,4810	ha
Cesta sever	1,3995	ha
Biokoridor	2,7430	ha
Tůň	0,3570	ha
Mez	0,4730	ha
Celkem využito na společná zařízení	7,8774	ha
Zbytek	0,0166	ha

- Z toho přejde spolu se společným zařízením do vlastnictví obce: 7,8774 ha.
  - Z toho přejde spolu se společným zařízením jiných osob: 0 ha.
- b) Výměra, kterou se na celkové potřebě výměry půdy pro společná zařízení podílí:
- stát: 2,6831 ha;
  - obec: 5,1943 ha;
  - ostatní vlastníci půdy: 0 ha.

8 PROMÍTnutí PSZ DO SOUČASNÉ SITUACE

LEGENDA	
	obvod k.ú.
	vodní plochy
	cíle zemědělců
	zamýšlená změna biokoridoru
	významné solitéry
	solitéry
	stávající meze
	remízy
	liniová zeleň
	kaštanová alej
	plošná zeleň
	plochy mimo obvod PÚ
	komunikace II. třídy
	místní komunikace
	doplňkové polní cesty
	sezónní polní cesty
	pěšiny
	navrhované cesty
	navrhovaná meze
	navrhovaná tůň

1:15 000

předmět: POZEMKOVÉ ÚPRAVY 2 [ZBZ23E]
vypracovali: ČERNÝ JAKUB, DRAHOTA JAN
obor: KRAJINNÉ A POZEMKOVÉ ÚPRAVY
školní rok: 2015/16

škola: ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE
FAKULTA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
KATEDRA BIOTECHNICKÝCH ÚPRAV KRAJINY

